

Niet simpel een recht.

Mag het wat kosten?

Tekstlezing

1 Koningen 19:19-21

¹⁹Elia vertrok van Horeb. Hij zag Elisa met elf andere mannen bezig om het land te ploegen. Elke man liep achter een ploeg met twee ossen ervoor. Elisa liep achter de twaalfde ploeg. Elia liep hem voorbij en gooide zijn mantel over Elisa's schouders. ²⁰Elisa liet de ossen daar staan, rende Elia achterna en zei: "Laat mij alstublieft eerst mijn vader en mijn moeder gedag zeggen. Daarna zal ik met u meegaan." Maar Elia antwoordde: "Ga dan maar terug. Dan heb ik verder niets met je te maken." ²¹Elisa liep terug naar zijn ossen, slachtte ze en kookte ze op een vuur dat hij had gemaakt van het hout van de ploeg. Daarna gaf hij het vlees te eten aan de mannen die bij hem waren. Toen ging hij met Elia mee en diende hem.

Johannes 13:36-38

³⁶Simon Petrus vroeg aan Jezus: "Heer, waar gaat U heen?" Jezus antwoordde: "Waar Ik heen ga, kun jij Mij nu nog niet volgen. Jij zal Mij pas later volgen." ³⁷Petrus vroeg Hem: "Heer, waarom kan ik U nu niet volgen? Ik heb mijn leven voor U over!" ³⁸Jezus antwoordde: "Jij hebt je leven voor Mij over? Luister goed! Voordat de haan kraait, zul je drie keer gezegd hebben dat je Mij niet kent."

Introductie

Twee totaal verschillende situaties, niet te vergelijken! In 1 Koningen lezen we over de roeping van Elisa. Elia komt niet over als erg sympathiek. “*Volg je mij niet direct? Ga dan maar weg!*” Elia had net een ontmoeting gehad met de Heer van de Schepping. Je zou zeggen dat hij wel wat vriendelijker en begripvoller had kunnen reageren.

Dan Petrus, ja dat is diezelfde man die daarvoor had gezegd: “*U bent de Messias, de Zoon van de levende God.*” (Matteüs 16:16). Jezus Zelf had hem daarvoor beloont en gezegd dat Hij op die uitspraak de kerk zou bouwen. Op het moment dat Petrus dan zegt dat hij zijn leven voor Jezus zou geven krijgt hij enigszins een snoevend antwoord: “*Jij hebt je leven voor Mij over?*”.

In het Israël van het nieuwe testament was vrijheid van godsdienst enigszins opgelegd door de Romeinen. Natuurlijk wilden veel Joden Israël behouden voor geloof in de Here God alleen. Met de komst van Alexander de Grote en later de Romeinen, konden ze dat niet zonder meer afdwingen. We zien bij Jezus’ terechtstelling dan ook dat de Joden allerlei kunstgrepen moesten uithalen om dat voor elkaar te krijgen. Het was altijd weer spannend of je keuze wel geaccepteerd zou worden. In dat klimaat, van relatieve vrijheid, werd de kerk geboren.

Voorrecht van vrijheid

Hoe makkelijk kunnen wij hier zeggen dat we in Jezus geloven? En daar is natuurlijk niets mis mee. We zijn bevoorrecht om in dit land te mogen leven. Als ik in Nederland ben probeer ik altijd wel een gesprek aan te knopen met buitenlanders. Het liefst moslims, ja, daar zie ik naar uit! Die komen vaak uit landen waar je als christen geen status hebt of in ieder geval niet gerespecteerd wordt. En dan kan je hier zomaar vrijuit met Achmed of Mariam praten over de Here Jezus Christus. Bang hoeft je niet te zijn want hier mogen ze je niets doen. Hier moeten ze je accepteren. Wat kost mij dat nou? Hier kom je niet voor de keuze te staan waar Petrus voor stond, je leven of je geloof.

Vrijheid van godsdienst is een groot goed.

Voorrecht

Omdat we hier zo’n grote vrijheid hebben denken we ook al snel in termen van ‘*recht hebben op*’. Ik heb recht op school; recht op een goede woning; recht op een baan; recht op een smartphone; recht op... Nou, verzin het maar.

Toen Elisa geroepen werd om leerling te worden van Elia was dat geen recht dat Elisa had maar veel meer een voorrecht. In de situatie van Elisa komt dat snel aan het licht. Elia reageert zelfs behoorlijk bot... “*Het hoeft niet hoor ofzo!*” Elisa gaat terug, slacht zijn span koeien, bereid het vlees en geeft het aan de mensen die bij hem waren. “*Zo, Elia! Nu zie je hoe serieus ik het aanbod aanneem!*”. Elisa gaat in op het voorrecht Elia te mogen volgen. Hij laat dat zien door zijn werk als boer radicaal achter zich te laten. Maar dat niet alleen. Hij laat ook zijn ouders achter. Mogelijk waren zij van hem afhankelijk op hun oude dag? Elisa had het voorrecht om zijn toekomst volgens Gods plan te volgen. Een toekomst met weinig luxe, weinig blijdschap, weinig geld en overvloed. Maar het rijke aan deze weg was dat het de weg was die God voor hem had uitgekozen.

Dan Petrus, een groot voorbeeld voor velen. Hij zou zijn leven wel voor Jezus geven. Wat een uitspraak! Een belofte die hij overigens probeerde waar te maken.

Johannes 18:10-11

¹⁰Simon Petrus had een zwaard bij zich. Hij trok het en sloeg het rechteroor van de slaaf van de hogepriester af. Die slaaf heette Malchus. ¹¹Jezus zei toen tegen Petrus: "Steek je zwaard weg. Ik moet de beker [van Gods straf] leegdrinken die de Vader Mij geeft. [Het is nodig dat dit allemaal gebeurt.]"

Wat we ook van Petrus zeggen, het oor afhakken van Malchus was het bewijs dat hij op dat moment bereid was te sterven. Hoe zou het anders aflopen als je het zwaard opheft naar de soldaten? De eenvoudige visser is geen getrainde vechtmachine. Gelukkig voor Petrus komt Jezus tussen beidde. Jezus wijst hem terecht en laat Petrus compleet ontgoocheld achter. Petrus wilde wel sterven maar dan op een heldhaftige manier. Als dan later blijkt dat zijn meester op de meest vernederende manier terecht zou staan zinkt hem de moed in de schoenen. Zo'n dood wil toch niemand? Dat ontnemt een man alle waardigheid.

Wat geven we op?

En wij? Wat moeten wij opgeven om bij Jezus te kunnen horen? Als hier iemand klaar is om Jezus aan te nemen vertellen we die persoon dat hij of zij op Jezus moet vertrouwen en zijn of haar zonde moet belijden... Doe dat en je bent christen. Afhankelijk van de kerk waar je bij hoort zul je misschien ook het belang van de doop aanhalen. Daarna laten we iemand even wennen aan het kerkelijk cultuurtje. We verwachten niet zo veel van iemand en we zijn vooral lief voor het nieuwe schaap. Lief zijn, vinden we toch wel heel belangrijk. Behalve eventuele 'trots' kost dat niet zo veel. We zeggen het er vaak ook bij *"laat je redden door Jezus! HET is gratis, het kost je niets"*. We kunnen er nog een mooie tekst bij halen ook:

Johannes 1:12

Maar aan alle mensen die wél in Hem geloven, heeft Hij het recht gegeven om kinderen van God te worden.

Ik kwam de volgende vragen op het internet tegen die een christelijke organisatie (A2) in Zuid Azië gebruikt om te toetsen of mensen wel klaar zijn om Jezus te volgen. Niet zoiets als *'steekt u uw hand maar op'* of *'komt u maar naar voren'*. Dit is eerder een serieuze controle:

- Ben je bereid om je huis te verlaten en de zegen van je vader te verliezen?
- Ben je bereid om je baan te verliezen?
- Ben je bereid om naar je woonplaats terug te gaan en hen die je vervolgen te vergeven en je geloof in Christus met hen te delen?
- Ben je bereid om een offergave aan de Heer te geven?
- Ben je bereid om geslagen te worden in plaats van je geloof te ontkennen?
- Ben je bereid om naar de gevangenis te gaan?
- Ben je bereid om te sterven voor Jezus?

Het volgen van Jezus is niet cool of iets dergelijks. Het is een keuze om niet meer voor jezelf te leven. Het lijstje is helemaal niet lief! Het is niet eens aantrekkelijk. Het is wel duidelijk.

In theologische zin is de genade van God inderdaad gratis, het kost niets. En toch—het lijkt een tegenstrijdigheid—kost het alles.

Romeinen 14: 7-9

⁷Want niemand van ons leeft voor zichzelf. En ook niemand van ons sterft voor zichzelf.

⁸Want als we leven, leven we voor de Heer. En als we sterven, sterven we voor de Heer. Of we nu leven of sterven, we zijn altijd van de Heer. ⁹Want Christus is gestorven en weer levend gemaakt, zodat Hij over levenden én doden zou regeren.

Nieuw lijstje

Zouden we dat hier misschien ook wat meer moeten doen?

Wil je ook christen worden?

- Ben je bereid om God te dienen met je bezit?
- Mag God je geld beheren?
- Ben je bereid om je vrienden en familie te vertellen over Jezus?
- Ben je bereid om je vrienden kwijt te raken omdat je niet meer meedoet met hun uitspattingen?
- Ben je bereid om je baan op te zeggen als God je naar het buitenland roept?
- Ben je bereid om je verkering met dat ongelovige meisje of jongen te verbreken?
- Ben je bereid om je Godslasterlijke muziek weg te gooien?
- Ben je bereid om Gods woord, de Bijbel, serieus te nemen?

Zo kunnen we natuurlijk allemaal puntjes aan het lijstje toevoegen maar dat is niet de opzet van Gods genade een redding. Lijstjes kunnen niet redden, geloof alleen! Lijstjes kunnen zorgen dat mensen bewust zijn van hun keuze voor Jezus.

Wettisch

Galaten 2:16a

Maar we weten dat een mens niet kan worden vrijgesproken van schuld door zich aan de wet van Mozes te houden. Hij kan alleen worden vrijgesproken door in Jezus Christus te geloven.

Met deze tekst in het hoofd denken sommige bij alles wat we net besproken hebben al snel aan wettisme. Wettisme is de begeerte om aan de gerechtigheid, die we krijgen door Jezus' kruisdood, toe te voegen, zodat de Heer nog meer reden zou hebben om ons rechtvaardig te verklaren.

Natuurlijk kan dat nooit het geval wezen. We kunnen niets aan de genade van God toe voegen. Waar het om gaat is of we bereid zijn om in alles God te eren. Als we beseffen wat het God heeft gekost om ons vrij te kopen van de zonde. Als we beseffen hoe Jezus moest lijden in onze plaatst. Hoe veel is het dan gevraagd om Hem dan het beste van onszelf te geven?

Arm maar toch rijk

Ik heb ooit met een man gesproken die mij vertelde dat hij dankbaar was voor zijn redding máár absoluut geen zin had om zijn leven te verdoen met christelijke dingetjes. De beste man heeft een goede baan, een eigen huis, een mooi gezin en bovenal, hij geniet respect. Een rijk man zou je zeggen. Het doet denken aan de rijke jongeling uit Markus 10. Deze jonge man deed eigenlijk alles goed, Jezus keek vol liefde naar hem. Toch wist Jezus dat de jongeman vast zat. Hij was rijk en die rijkdom was belangrijker dan het volgen van Jezus. Jammer, want het leven van Jezus zou zijn inspiratiebron moeten zijn. En wat zegt Paulus van Jezus?

2 Korinthiërs 8:9

Jullie weten immers hoe onze Heer Jezus Christus Zelf ook liet zien hoeveel Hij van ons hield. Dat deed Hij door Zelf arm te worden voor ons, ook al was Hij heel erg rijk. Door Zelf arm te worden, wilde Hij ons rijk maken.

Als christen hebben we zicht op een fantastische toekomst. Een toekomst waarbij het heden verbleekt. Het respect dat we hier van mensen krijgen is maar van korte duur. Mag Jezus van ons verlangen om voor Hem arm te worden zodat anderen de rijkdom van Zijn redding mogen horen?

Mag het wat kosten?

Jezus vraagt niet aan iedereen om zendeling te worden. Hij vraagt ook niet aan iedereen om arm te worden als het gaat om geld. Hij vraagt ook niet aan iedereen om te evangeliseren in achterbuurten of bij een moskee.

Zijn vraag aan Zijn volgelingen is of het wat mag kosten:

Spreuken 3:9

Geef de Heer van wat je bezit. Geef Hem het eerste deel van je oogst.

En in de Statenvertaling:

Vereer den HEERE van uw goed, en van de eerstelingen al uwer inkomsten;

Als we de Heer vereren met wat we hebben zullen we rijk zijn. In het volgende vers staat deze belofte:

“Dan zullen je schuren altijd vol zijn met graan, en je wijnpersen zullen overstromen van wijn.”

In veel landen is het niet eens een kwestie van kiezen. Volg je Jezus? Dan geef je letterlijk je leven op! Dan raak je alles kwijt. Dan sta je onderaan de ladder. De broeders en zusters in die landen hebben vaak het recht niet om te kiezen toch beseffen ze het voorrecht van genade, het voorrecht van vergeving en eeuwig leven. We moeten voor deze broeders en zuster op de bres staan. Onrecht is bij uitstek het gebied waarop wij, christenen, onze stem mogen laten horen.

In ons land is het allemaal wat makkelijker, gelukkig maar! Maar het gemak waarmee wij christen mogen zijn kan gemakzucht, tandloze woorden, loze beloften met zich mee brengen. We hebben immers het 'recht' om Jezus te volgen. Op zondag zingen we halleluja en zeggen we amen op gebeden van anderen. Maar hoe volgen we Jezus de rest van de week, als we even niet in de christelijke bel zitten?

- Houden wij ons rug recht als we moeilijke en confronterende vragen op het werk krijgen?
- Eren wij God met ons geld?
- Zijn we bereid om openlijk op de bres te staan voor anderen? Ook als we op een verjaardag zitten en er wordt weer eens gesproken over wat christenen in het verleden allemaal wel niet gedaan zouden hebben?
- Zijn we bereid om te gaan als Jezus ons roept?
- Naar wie kijken wij als we beschuldigd worden van bekrompenheid
- Worden we boos als ons gevraagd wordt om zendingen te ondersteunen... *“Wat denk je er van? We hebben maar 3800 euro in de maand te besteden, we kunnen er zelf niet eens mee rondkomen!”*

Is het zo dat we zo aan ons 'recht' gewend zijn we er eigenlijk niet op aangesproken willen worden?

“Dat ik zondag naar de kerk ga is toch mijn zaak? Daar praat ik niet over. Ik leef gewoon goed en als men wat wil weten over mijn geloof moeten ze het maar vragen!”

Ik kan er niets aan doen maar elke keer als ik dit hoor vermoed ik dat het om desinteresse van andermans redding gaat. Daar word dan vakkundig omheen gepraat en overgoten met een christelijk sausje. Mag het voorrecht van redding je wat kosten?

Ook ik

Wij werken in een betrekkelijk veilig deel van Madagaskar. Het gebied is niet makkelijk om in te wonen maar de mensen zijn rustig en vriendelijk. Hoe anders is dat voor onze Braziliaanse vrienden die in het zuiden werken. Hun regio is letterlijk levensgevaarlijk. 'S avonds moet de familie Basso zichzelf in hun huis opsluiten en horen ze 50 meter van huis regelmatig machinegeweren. Het leger vecht daar tegen de gewapende struikrovers. De thuisgemeente van de Bassos heeft al gevraagd of ze daar niet liever weggaan. Onze zendingsorganisatie heeft ze al alternatieven aangeboden. Nee, zeggen Fernando en Janaine:

“Ook deze mensen moeten de rijkdom van Gods redding horen. Zelf zijn we ook gered door Jezus. Daar had Jezus alles voor over. Het is een voorrecht dat we Jezus mogen kennen, mag het ons wat kosten om dat met anderen te delen?”

Elisa

Toen Elisa op het voorrecht inging om Elia te volgen gaf hij alles op. Het kostte hem alles om vervolgens de geschiedenis in te gaan als voorafschaduw van onze Here Jezus. De vele wonderen die hij mocht verrichten verwijzen allemaal naar het reddingswerk van Jezus. Ik haal één voorbeeld aan. Elisa's laatste wonder, het spreekt van de overwinning over het leven op de dood. Elisa werd begraven in een familiegraf aan de rand van het Jordaan dal. Op het moment van een begrafenis trokken er net rovers de grens over. Het graf van Elisa was in de buurt. Snel wentelden de mensen de sluitsteen van het graf en wierpen de dode man in het graf van de profeet Elisa. Toen die man in aanraking kwam met de beenderen van Elisa werd hij opeens weer levend en ging hij op zijn voeten staan.

Petrus

Deze boodschap van redding heeft Petrus tot het einde aan toe gepredikt. Het heeft hem zijn leven gekost. De overleveringen zeggen dat hij tijdens de christenvervolgingen onder keizer Nero gevlucht was. Onderweg zou hij een visioen gekregen hebben waarin de Here Jezus een kruis droeg. Toen Petrus Hem vroeg waarom zou Jezus gezegd hebben dat Hij opnieuw gekruisigd zou worden omdat Petrus Zijn schapen in de steek had gelaten. Hierna draaide Petrus zich om en keerde terug, zijn marteldood tegemoet.

Wat mag het voorrecht ons kosten?

Fillipenzen 3:8

Ja, ik vind het nu allemaal waardeloos, omdat niets zo kostbaar is als het kennen van mijn Heer Jezus Christus. Voor Hem heb ik het allemaal als troep weggegooid, om Christus te kunnen ontvangen.